

DÜŞÜNEN TOHUM
KONUŞAN TOPRAKMINDFUL SEED
SPEAKING SOILCumhuriyet'in
Köy EnstitüleriVillage Institutes
of the Republic

1940 - 1954

Belgeseller / Documentaries

Cumhuriyet tarihinin en dramatik değişim süreçlerinden biri olan Köy Enstitülerine odaklanan, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü'nün İsmail Hakkı Tonguç Belgeligi Vakfı işbirliğiyle hazırladığı *Düşünen Tohum, Konuşan Toprak: Cumhuriyet'in Köy Enstitüleri 1940-1954* sergisi, arşiv belgeleri, fotoğraflar, kişisel eşyalar ve tanıklıklarla önemli bir döneme ışık tutuyor. Sergi kapsamında Pera Film yedi belgesel filminden oluşan ikinci programı sunuyor.

Yüzde doksana yakını okuma yazma bilmeyen bir ülkede Cumhuriyet'i yaşatma ve bu topraklarda yeni bir insan tipi yetiştirme amacıyla, dönemin İlköğretim Genel Müdürü İsmail Hakkı Tonguç önderliğinde 17 Nisan 1940'ta kurulan Enstitüler, köyden aldıkları çocukları eğitip tekrar köye yollayarak halkın bu geniş kesiminin aydınlanmasını hedeflemişlerdi. 1946'da dış ve iç baskılarla yavaşlayan süreç sonunda, 1954'te Enstitüler kapatıldı.

Focusing on the Village Institutes as one of the most dramatic processes of evolution in the history of the Turkish Republic and organized by the collaborative efforts of İstanbul Research Institute and İsmail Hakkı Tonguç Document Archives, the exhibition, *Mindful Seed, Speaking Soil: Village Institutes of the Republic 1940-1954* sheds light to a momentous period in Turkish history through archive documents, photographs, personal objects and witness accounts. Pera Film is presenting a second program of seven documentaries parallel to the exhibition.

In a country where nearly ninety percent of the population was still illiterate, Village Institutes were established through the leadership of General Director of Primary Education İsmail Hakkı Tonguç on 17 April 1940 with the objective of upholding the principles of the Republic and educating a new kind of citizen. By training the children recruited from villages and sending them back to their native lands, the Institutes targeted the education of a large segment of the population. Slowing down by 1946 due to interior and exterior pressures, the movement ended once the Village Institutes were closed down in 1954.

GÖL KÖY
ENSTİTÜSÜ
GÖL VILLAGE
INSTITUTE

Yönetmen Director Ahmet Soner
80', 2000-2012, Türkiye, Türkçe
Turkey, Turkish

1938'de Eğitim Kursuyla başlayan, ertesi yıl Öğretmen Okulunun da eklenmesiyle çalışmalarına başlayan, Ali Doğan Toran'ın kurucu müdür olduğu Kastamonu Göl Köy Enstitüsü, çevre illerden (Sinop, Çorum, Çankırı ve Zonguldak) alınan öğrencilerle en başarılı enstitülerden biri olmuş, Hilmi Bilginer ve Osman Ülkümen'in de müdürlük yaptığı enstitüde 822 öğretmenle 1331 öğretmen yetiştirilmiştir. 2000'li yıllarda enstitü arazisi ve binaları askeriye devredilmiştir.

Founded in 1938 as an Instructor Course and expanded into a Teacher Training School with Ali Doğan Toran as its director, Kastamonu Göl Village Institute became one of the most successful institutes with students recruited from surrounding cities (Sinop, Çorum, Çankırı and Zonguldak). 822 instructors and 1331 teachers were trained at the institute where Hilmi Bilginer and Osman Ülkümen once served as headmasters. In 2000, the institute property and buildings were transferred to the military.

AKPINAR
KÖY ENSTİTÜSÜ
AKPINAR
VILLAGE
INSTITUTE

Yönetmen Director Ahmet Soner
70', 2000-2012
Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

1939 yılında Samsun'un Havza ilçesine bağlı Kamlık Köyü'nde, Nurettin Biriz'in kurucu müdür olduğu Eğitim Kursu açılarak başlanan çalışmalar, Ladik ilçesi yakınında Akpınar'da sürdürülmüş, 1940 yılında 34 öğrenciyle Enstitü, öğretime başlamıştır. Çifteler Köy Enstitüsü'nden gelen 20 kişilik bir ekiple bina yapımına girilmiş, ertesi yıl Amasya ve Tokat illerinden alınan öğrencilerle sayı 94'e ulaşmış, yapılan bina sayısı 9 olmuştur. Ancak 1942'de ilk kez 40 kız öğrenci alınabilen Akpınar Köy Enstitüsü'nden, kapatılana kadar 828 öğretmen mezun edilmiştir.

The establishment was first inaugurated as an Instructor Course in 1939 in Kamlık Village of Samsun's Havza County with Nurettin Biriz as the founding director. The endeavor was continued in Akpınar near Ladik County and, in 1940, the school began operating as an institute with 34 students. New buildings were erected with the help of a team of 20 arriving from Çifteler Village Institute and, the following year, nine buildings accommodated a total of 94 students with new recruits from the towns of Amasya and Tokat. Akpınar Village Institute, which admitted 40 female students for the first time in 1942, graduated 828 teachers until the day it was closed.

DÜZİÇİ
KÖY ENSTİTÜSÜ
DÜZİÇİ VILLAGE
INSTITUTE

Yönetmen Director Ahmet Soner
65', 2000-2012
Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

1940 yılının Mart ayında Güneşli'de Eğitim Kursuyla başlayan çalışmalar, Ahmet Lütfü Dağlar'ın kurucu müdür olduğu Haruniye ilçesine kaydırılmıştır. 1915'lerde kimsesiz Ermeni çocuklarının toplandığı Almanlardan kalan binalarda enstitü eğitimi sürdürülmüş, Seyhan, Maraş, İçel, Hatay ve Antep'den gelen öğrencilerle genişleyen Düziçi Köy Enstitüsü, kapatılana kadar 536 öğretmen yetiştirmiştir. Yazar Ali Yüce de bunlardan biridir. Yazar Osman Şahin, Düziçi'nde sadece bir hafta kalabilmiş, sonra Malatya'daki Akçadağ Köy Enstitüsü'ne gönderilmiştir.

The early efforts that began in Güneşli as an Instructor Course in March of 1940 were soon moved to Haruniye county under founding director Ahmet Lütfü Dağlar and were continued in the buildings Germans had left behind were orphan Armenians were once gathered in the 1915s. Expanding over time with students recruited from Seyhan, Maraş, İçel, Hatay and Antep, Düziçi Village Institute trained 536 teachers until it was shut down. Writer Osman Şahin only spent one week at Düziçi and was later sent to Akçadağ Village Institute in Malatya.

ARIFIYE KÖY ENSTİTÜSÜ ARIFIYE VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
70', 2000-2012
Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

1940 yılında 100 eğitmen ve 200 öğrenciyle Arifiye tren istasyonu yanbaşıda kurulan enstitüye Bursa, Kocaeli, Adapazarı, Bolu, Bilecik ve Yalova'dan öğrenciler alınmış, Sapanca Gölü kıyısına balıkçıhanesi yapılmıştır. Beşikdüzü ile Arifiye, balıkçılık dersinin olduğu iki enstitüdür. Süleyman Edip Balkır'ın kurucu müdür olarak yedi yıl görevde kaldığı Arifiye Köy Enstitüsü, kapatılincaya kadar 1111 öğretmen yetiştirmiştir. Arifiye'de enstitünün ana binası bugün Sağlık Meslek Lisesi olarak kullanılmaktadır.

Founded in 1940 next to the Arifiye train station with 100 instructors and 200 students, the institute admitted students from Bursa, Kocaeli, Adapazarı, Bolu, Bilecik and Yalova; a fish market was established next to Lake Sapanca. Beşikdüzü and Arifiye were the only two institutes with fishery instruction. With Süleyman Edip Balkır as the founding director for seven years, Arifiye Village Institute trained 1111 teachers until it was shut down. Today, the main building of the institute in Arifiye is being used as a Healthcare Vocational High School.

BEŞIKDÜZÜ KÖY ENSTİTÜSÜ BEŞIKDÜZÜ VILLAGE INSTITUTE

Yönetmen **Director** Ahmet Soner
85', 2000-2012
Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

1939 yılında Eğitim Kursuyla başlayan, ertesi yıl 25 öğrenciyle enstitüye dönüşen, Hürrem Arman'ın kurucu müdür olduğu ve Trabzon, Giresun, Ordu, Gümüşhane, Rize ile Hopa'dan gelen öğrencilerle büyüyen Beşikdüzü Köy Enstitüsü, kapatılana kadar 499 eğitmenle 1572 öğretmen yetiştirmiştir. Deniz kıyısındaki tek enstitü olan Beşikdüzü kapatılmadan önce, erkek öğrencilerin tamamı diğer enstitülere gönderilmiş ve tüm enstitülerde okuyan kız öğrencilerin burada toplanmasıyla bir çeşit hareme dönüştürülmüştür.

Beşikdüzü Village Institute was founded as an Instructor Course in 1939 and was converted into an institute the following year following the admission of 25 students with Hürrem Arman as the founding director. Expanding with students admitted from Trabzon, Giresun, Ordu, Gümüşhane, Rize and Hopa, Beşikdüzü Village Institute trained 499 instructors and 1572 teachers until it was shut down. Before it was closed, all the male students of the institute were sent to other establishments and the female students were brought together like a kind of harem at Beşikdüzü.

EĞİTİM TARİHİNİN SESSİZ KAHRAMANLARI: EĞİTMENLER SILENT HEROES OF TURKEY'S EDUCATION HISTORY: EDUCATORS

Yönetmen **Director** Prof. Dr. Oğuz Makal
50', Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

Bu belgesel film, eğitim tarihinde yeterince bilinmeyen ve 1936 yılında Atatürk, Milli Eğitim Bakanı Saffet Arıkan ile başlayan ve İsmail Hakkı Tonguç ile Hasan Âli Yücel'li Köy Enstitüleri'ne giden yolu açan "eğitmen" yetiştirme süreci ve "eğitmenli köy okulları" deneyimini anlatıyor.

This documentary portrays the lesser-known period of "instructor training" and "village schools with instructors," which was initiated in 1936 by Atatürk and Minister of National Education Saffet Arıkan and paved the way of Village Institutes through the efforts of İsmail Hakkı Tonguç and Hasan Âli Yücel.

ÜLKEYİ KUCAKLAYAN ADAM: TONGUÇ THE MAN WHO EMBRACED THE COUNTRY: TONGUÇ

Yönetmen **Director** Prof. Dr. Oğuz Makal
32', Türkiye, Türkçe Turkey, Turkish

Bu belgesel film, Köy Eğitim Kursları ve Türkiye'nin 21 bölgesinde açılan Köy Enstitüleri ve Hasanoğlan Yüksek Köy Enstitüsü'nü kuran eğitim devrimcisi İsmail Hakkı Tonguç'un destansı yaşamöyküsünün yanı sıra, dönemin eğitim ve politik dünyasına da ışık tutmaktadır.

This documentary sheds light not only on the Village Instructor Courses, Village Institutes opened across 21 regions in Turkey, and the epic life of educational revolutionary and Hasanoğlan Village Institute of Higher Learning founder İsmail Hakkı Tonguç, but it also portrays the educational and political setting of the period.

6 EYLÜL - 23 EKİM
6 SEPTEMBER - 23 OCTOBER 2012

GÖSTERİM PROGRAMI SCREENING SCHEDULE

6 EYLÜL **SEPTEMBER**
PERŞEMBE THURSDAY
18:30 Göl Köy Enstitüsü
Göl Village Institute

4 EKİM **OCTOBER**
PERŞEMBE THURSDAY
18:30 Göl Köy Enstitüsü
Göl Village Institute

9 EYLÜL **SEPTEMBER**
PAZAR SUNDAY
14:00 Akpınar Köy Enstitüsü
Akpınar Village Institute
16:00 Beşikdüzü Köy Enstitüsü
Beşikdüzü Village Institute

9 EKİM **OCTOBER**
SALI TUESDAY
18:30 Akpınar Köy Enstitüsü
Akpınar Village Institute

18 EYLÜL **SEPTEMBER**
SALI TUESDAY
18:30 Düziçi Köy Enstitüsü
Düziçi Village Institute

16 EKİM **OCTOBER**
SALI TUESDAY
17:00 Düziçi Köy Enstitüsü
Düziçi Village Institute
18:30 Beşikdüzü Köy Enstitüsü
Beşikdüzü Village Institute

20 EYLÜL **SEPTEMBER**
PERŞEMBE THURSDAY
18:30 Arifiye Köy Enstitüsü
Arifiye Village Institute

23 EKİM **OCTOBER**
SALI TUESDAY
17:00 Arifiye Köy Enstitüsü
Arifiye Village Institute

25 EYLÜL **SEPTEMBER**
SALI TUESDAY
18:30 Eğitim Tarihinin Sessiz
Kahramanları: Eğitimciler
Silent Heroes of Turkey's
Education History:
Educators
Ülkeyi Kucaklayan Adam:
Tonguç
The Man Who Embraced
The Country: Tonguç

18:30 Eğitim Tarihinin Sessiz
Kahramanları: Eğitimciler
Silent Heroes of Turkey's
Education History:
Educators
Ülkeyi Kucaklayan Adam:
Tonguç
The Man Who Embraced
The Country: Tonguç

Bu gösterim programı ücretsizdir.
This program is free of admissions.

SUNA VE İNAN
KIRAÇ VAKFI

Müze Ziyaret Saatleri

Museum Hours

Salı - Cumartesi Tuesday to Saturday
10.00 - 19.00
Pazar Sunday
12.00 - 18.00

Müze Pazartesi günleri kapalıdır.
The museum is closed on Monday.

Müze Giriş Ücretleri

Museum Entrance Charges

Tam Adults 10 TL
İndirimli Concessions 5 TL